

Tjekliste for handlinger, metoder og indsatser op til 9 timers støtte i skolen

Ramme:

Jf. folkeskolelovens § 5. Stk. 5. skal der i fornødent omfang gives supplerende undervisning eller anden faglig støtte til elever, som af anden grund har behov for støtte.

Skolen skal tilbyde alle elever, og herunder elever med særlige behov, et undervisningstilbud, der kan opfylde elevens undervisningsmæssige behov, og hvor skoledagen er tilrettelagt, så den tager det fornødne hensyn til elevens særlige behov og behov for støtte.

Kommuner og skoler har både med baggrund i lovgivningen om inklusion af elever i almenundervisningen og folkeskolereformen fået mulighed for større fleksibilitet i forbindelse med at tilrettelægge støtten til elever med særlige behov. Det gælder fx mulighederne for holddannelse og inddragelse af pædagoger i undervisningen.

Det er i strid med lovgivningen, hvis børn fritages for undervisning, alene fordi skolen ikke kan tilbyde dem et fornødent undervisningstilbud.

Tilgodese alle børns læring og trivsel:

For at understøtte at elevernes udvikling og læring i videst muligt omfang kan finde sted i den almene undervisning, kan der gives faglig støtte og supplerende undervisning i op til 9 timer.

Børn, der har brug for støtte, og som ikke alene kan understøttes ved brug af undervisningsdifferentiering og holddannelse, skal tilbydes supplerende undervisning eller anden faglig støtte. Det følger af folkeskolelovens § 3 a og § 5, stk. 5. Elever, der har praktiske vanskeligheder i forbindelse med skolegangen, skal have personlig assistance til at følge undervisningen.

Eleverne skal endvidere have de nødvendige undervisningsmidler og tekniske hjælpemidler stillet gratis til rådighed, så de kan bruge dem i både skolen og fritiden.

Det er skolelederen på den enkelte skole, der har ansvar for, at skolen kan tilrettelægge et relevant undervisningstilbud i den almene klasse.

Det er skolelederens ansvar at have et beredskab, som gør det muligt at vurdere en elevs undervisningsmæssige behov, hvor der kan være anledning til bekymring. Hvis der fx er tegn på ordblindhed, kan dette afklares ved testning, således at det er muligt at tilrettelægge et relevant undervisningstilbud til eleven i den almindelige klasse.

Supplerende undervisning

Den supplerende undervisning i et eller flere fag i henhold til folkeskolelovens § 5, stk. 5, er et tilbud til eleven. Ud over at forældrene skal inddrages i skolelederens afgørelse om at tilbyde supplerende undervisning, skal eleven også inddrages.

Faglig støtte

Det fremgår af folkeskolelovens § 5, stk. 5, at der udover den supplerende undervisning også kan ydes anden faglig støtte til elever, der har behov for sådan støtte.

Supplerende undervisning og anden faglig støtte op til 9 timer skal være afprøvet, gennem konkrete handleplans-indsatser, før der kan indstilles til mere vidtgående specialundervisning.

Inspiration til arbejdet med handleplaner "Indsatser i skolen":

Didaktiske indsatser:

Hvordan arbejdes der med at...

- Tilbyde muligheder for differentieret undervisning ift. barnets forudsætninger, behov og zone for nærmeste udvikling. (fx ift. sværhedsgrad, mængde, tid, indhold, arbejdsform, relationer, emne/motivation mv.)
- Tilbyde forskellige muligheder for at eleverne kan engagere sig i indholdet på forskellige måder, ud fra elevernes individuelle præferencer, erfaringer og interesseområder.
- Tilbyde flere forskellige muligheder for indtryk og forståelse i tilegnelsesfasen (multimodalitet: lytte, læse, se, sansemæssigt/motorisk etc.)
- Tilbyde flere forskellige arbejds- og udtryksformer i elevens måde at arbejde aktivt med stoffet på (variation: skrive, tegne, fortælle, præsentere, optræde, osv.)
- Skabe et læringsprog sammen med barnet, herunder at styrke bevidstheden hos barnet om egen læreproces og de næste skridt (jf. the pit, Solo-taxonomi, læringsstrategier etc).
- Eksplicitte læringsmål og mestringsorienteret lærer/elev-feedback – tilpasset barnets forudsætninger, behov og progression i læreprocesser
- Tydelig stilladsering ift. barnets lærings- og opgaveløsningsstrategier i konkrete læringsituationer.
- Inddrage barnets interesser/styrker/baggrundsviden ift at skabe øget engagement og motivation i barnets læreproces, og i relation til klassekammerater
- Tilbyde barnet medbestemmelse og indflydelse i- og over egen læreproces (fx i samarbejde med forældre)
- Tilbyde eleven rammesatte muligheder for samarbejde og fællesskab med andre elever i læreprocesserne.
- Tilbyde muligheder for holddannelse.

Fysiske eller rammesættende dimension

Hvordan er der arbejdet med....

- Tilbyde visuelle støtteredskaber til at skabe struktur, forudsigelighed i hverdagen
- Tilbyde rutiner i hverdagen, der går igen på tværs af de voksne i teamet. Fx ift. skoledagens og den enkelte lektions opbygning.
- Tilbyde muligheder for sansemæssig afskærmning i hverdagen, når der er brug for det (lyd, lys, visuelle indtryk mv)

Den sociale dimension

Hvordan er der arbejdet med....

- Relationerne blandt eleverne?
- Positioner blandt eleverne i klassen?
- Barnets tilhørsforhold til de andre elever i klassen?
- At styrke lærernes relation til eleven?
- Den professionelle relationskompetence?
- Arbejdet med børnenes behov for at opleve selvbestemmelse, kompetence og samhørighed?

Indsatser af organisatorisk karakter

Hvordan er der arbejdet med....

- At tilbyde muligheder for holddeling, faglig støtte eller anden supplerende undervisning
- At anvende de timer, hvor der er to voksne i rummet, til at skabe flere deltagelsesmuligheder for de konkrete børn?
- Styrket forældresamarbejde
- Samarbejde med skolens interne ressourcepersoner og eksterne fagpersoner.

Handleplanen:

Handleplanen er et redskab der skal sikre, at barnet og forældrene bliver inddraget, barnet får den rette støtte, at de voksne tager ansvaret for at ændre konteksten, at de voksne tager ansvar for de faglige metoder, at barnet får nye muligheder, at indsatsen bliver monitoreret, evalueret og justeret og målet nås.

I forbindelse med indstilling til sparringsmøder, skal der medfølge en handleplan, hvor overvejelser og handlinger fremgår som beskrevet af skabelonen nedenfor.

Handleplan	
Barnets navn: Dato for udarbejdelse: Ansvarlig for handleplan:	
Sammenhæng	
Hvad bekymrer? <ul style="list-style-type: none">- Barnets perspektiv (Hvad fortæller barnet?)- De voksnes perspektiv	
Hvad går godt? <ul style="list-style-type: none">- Barnets perspektiv (Hvad fortæller barnet?)- De voksnes perspektiv	

Forandring	
Hvad ønsker vi at se ske? <ul style="list-style-type: none"> - Barnets perspektiv (Hvad fortæller barnet?) - De voksnes perspektiv 	
Målet	
Husk at gøre målet: <ul style="list-style-type: none"> - De voksnes ansvar (Så det ikke er barnet som skal ændre sig og/eller bære ansvaret for at målet opfyldes). - Specifikt (tydeligt, veldefineret og afgrænset, så alle er klar over, hvad der skal opnås) - Målbart (hvad har vi, når målet er nået, som vi ikke har i dag?) - Accepteret (giver målet mening for alle og kan alle ansvarlige se egen rolle og ansvar?) - Realistisk (kan målet indfries indenfor rammerne og er det et realistisk mål for barnet) - Tidsafgrænset (hvornår arbejder vi med målet og hvornår er det realistisk at målet kan være indfriet) 	
Aktør/ansvarlig	
Hvem har ansvaret for forandringen (herunder metoden, målingerne og evalueringen)?	
Metode/indsats	

Hvilke metoder og konkrete indsatser vil vi gøre brug af for at nå målet og hvordan? (Hvis der er tildelt ekstra støtte/ressourcer i klassen, hvordan benyttes disse til at nå målet?)	
Tegn	
Hvad vil vi se efter for at vurdere, om vi er på vej til at nå målet?	
Måling	
Hvordan vil vi konkret måle på indsatserne? (fx ved hjælp af børneinterview, logbog, kryds i en indsatsplan mv.) Obs: må løbende målinger tit er mere retvisende end en enkelt omfattende måling.	
Evaluering	
Hvornår følger vi op på målet og effekten af indsatserne?	

Opfølgning på handleplan	
Hvad har virket: <ul style="list-style-type: none"> - Hvilke af handleplanens indsatser har haft den forventede effekt? - Hvilke tegn ser i på dette? 	
Hvad har ikke virket: <ul style="list-style-type: none"> - Hvilke af handleplanens indsatser har ikke haft den forventede effekt? - Hvilke tegn ser i på dette? 	

Justering af mål og indsatser	
Kalder vores erfaringer på en justering af vores mål og/eller vores indsatser?	
Hvornår følger vi op igen?	